

[Anker Lau.]

ligget langt fra retsforbundets, og jeg har en gang imellem beundret den trygtløse idealisme, som retsforbundet nu og da i fortiden har givet udtryk for. Jeg beklager kun, at dette er fortid, thi det vil jo nok være vanskeligt i fremtiden at pudse idealismen op på de liberale områder. Tænk på alle de skønne, spildte kræfter, som det ærede medlem hr. Tholstrup har ofret på denne sags bekæmpelse. Tænk på de dage, ja, måneder, hvis man lægger det hele sammen, som det høje ting og mælkekommissionen har måttet lytte til hans utrættelige påvisninger af, at dette er socialisering, og at mælkeprisen er højere, end den ville være under fri konkurrence.

Det ærede medlem hr. Tholstrup talte dengang på sit partis vegne, og jeg var i princippet enig med ham. Jeg vil gerne med formandens tilladelse have lov at bringe nogle korte citater, hvori det ærede medlem hr. Tholstrup på sit partis vegne giver rammende udtryk for, hvad en gennemførelse af dette lovforslag vil betyde. Den første udtalelse står i Folketingstidende 1952-53, sp. 184.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at det ikke er nødvendigt at indhente samtykke til at citere Folketingstidende og lovforslag.

Anker Lau: Jeg beder undskyldte. Men dér siger det ærede medlem:

„Mælkeмоноpolet er, bortset fra postvæsenet og statsbanerne, det første virkelige socialiseringsforsøg.“

Og på sp. 187 i Folketingstidende 1952-53 udtaler det ærede medlem, at det

... „må være klart for enhver, at der i befolkningen er modstand imod, at man her binder erhvervslivet og forsøger på socialisering. Der er ikke flertal herfor i landet, og man bør respektere det flertal, som ønsker et frit erhvervsliv.“

Jeg synes også, man i dag bør tænke på, at dette flertal jo sikkert er forøget siden dengang.

I mælkekommissionens betænkning fra 1955, sp. 118-119, findes følgende udtalelse af det ærede medlem hr. Tholstrup:

„Mælkeordningen har sin politiske baggrund, som går helt tilbage til Karl

Marx. ... Mælkeordningen blev pludselig til en politisk prøvesag for planøkonomiens tilhængere.“

I dag er den vist i højere grad en prøvesag for det ærede medlem hr. Tholstrups parti.

På sp. 431 i Folketingstidende 1956-57 erklærer det ærede medlem hr. Tholstrup sig enig med det ærede medlem hr. Poul Claussen og mig

„i den principielle betragtning, at når man knægter friheden, rører man ved noget, som er helligt.“

Endelig siger det ærede medlem hr. Tholstrup på sp. 4348 i Folketingstidende 1955-56:

„At ønsket om socialisering kommer i forgrunden, kan man vel ikke fortænke en renlivet socialist i, som tror, at dette er vejen til Paradiset.“

Og lidt længere nede:

„Når andre partier derimod kunne følge socialisterne her efter 1945, findes der kun én undskyldning, nemlig mangelfuld indsigt i de faktiske forhold og manglende evne til at tænke med et videre perspektiv.“

Jeg beklager som sagt, at det ærede medlem hr. Tholstrup ikke er til stede. Men da han talte som ordfører for sit parti, må den nye ærede ordfører formentlig kunne give en forklaring på den ændring af stillingen, som her i alt fald visse steder må have fundet sted. Perspektivet må jo i alt fald være forandret, for evnen til at tænke er der formentlig ikke noget i vejen med.

Denne ændring i opfattelse og perspektiv har naturligvis givet offentligheden et chok. Ingen kan undre sig over dette. Man havde ikke troet, at folkestyret efter et valg som det nys afholdte kunne give sig så grelle udslag, og det er vel et spørgsmål, om ikke folkestyret ude i befolkningen kan have lidt alvorlig skade derved.

Selv om det vel over for en flertalsregering, der oven i købet har protokolleret denne sag, er temmelig håbløst at gøre det, vil jeg dog til slut ganske kort trække hovedprincipperne for min og mit partis stilling op. Der er her tale om en socialisering af et erhverv uden nogen socialøkonomisk begrundelse i krigs- eller krisemæssige forhold. Når alt tages i betragtning, er der ikke ført bevis for, at mælkeprisen er lavere, end